

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 10Csp/182/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117221480
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Sedláková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8117221480.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove sudkyňou JUDr. Michaelou Sedlákovou v spore žalobkyne: B. X., A.. X.X.XXXX, bytom 082 53 F. XXX, právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Pohotovosť, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 438 eur a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 438 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 438 eur od 5.10.2017 do zaplataenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd určuje, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. 8630610 z 9.3.2009 uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru bod 13 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je n e p r i j a t e ľ n á .

III. Žalobkyňa m á n á r o k na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu dňa 27.9.2017 domáhala voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 438 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 438 eur od druhého dňa po dni doručenia žaloby žalovanému do zaplataenia, ako aj určenia, že zmluvná podmienka v zmluve o úvere č. 8630610 z 9.3.2009 uvedená vo všeobecných podmienkach poskytnutia úveru bod 13 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahrňujúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou je neprijateľná.

2. Žalobu odôvodnila tým, že príslušnou úverovou zmluvou jej bol poskytnutý úver vo výške 450 eur za poplatok vo výške 438 eur s tým, že celkovú sumu vo výške 888 eur zaplatí žalovanému v 12 splátkach po 74 eur. Poplatok z daného úveru predstavuje 97 % navýšenie. Poukázala na to, že predmetný úver použila na bežné potreby, nie na účel výkonu povolania. Uvedené políčko zaškrtnol obchodný zástupca pri vypĺňaní vopred pripraveného formulára za ňu. Uviedla, že za sporný poplatok jej žalovaný neposkytol žiadne reálne plnenie. Navyše zo zmluvy nie je možné zistiť o aké administratívne plnenie ide. Predstavuje podmienku, ktorá ako súčasť formulárovej zmluvy nebola individuálne dojednaná a znamená hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Výška poplatku prevyšuje úrok a navyše nie je ničím odôvodnené, že výška poplatku sa odvíja od výšky úveru. Žalobkyňa uplatnila aj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 438 eur. Z predmetnej úverovej zmluvy totiž zaplatila 888 eur, hoci vzhľadom na absenciu náležitosti zmluvy podľa § 4 ods. 2 písm. d/, g/, h/,

i/, j/, k/ zákona č. 258/2001 Z.z. je úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov s poukazom na § 4 ods. 3 citovaného zákona. Poukázala na to, že o skutočnosti, že sa žalovaný na jej úkor obohatil, sa dozvedela od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 28.8.2017.

3. Žalobkyňa ako dôkaz predložila zmluvu o úvere č. 8630610 zo dňa 9.3.2009, potvrdenie o úhrade úveru, prehlásenie Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 28.8.2017, rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 11C 42/2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5Co 219/2013.

4. Žalovanému bola žaloba doručená do vlastných rúk dňa 5.10.2017, doposiaľ sa k nej nevyjadril.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením zmluvy o úvere zo dňa 9.3.2009 a všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru, potvrdením žalovaného o úhrade úveru, prehlásením Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

6. Účastníci uzavreli dňa 9.3.2009 formou predtlaču písomnú zmluvu o úvere č. 8630610. Na základe tejto zmluvy poskytol žalovaný žalobkyňi úver vo výške 450 eur za poplatok 438 eur, ktorý žalobkyňa zaviazala uhradiť 12 mesačnými splátkami po 74 eur počnúc dňom 14.4.2009. Celkovo sa zaviazala zaplatiť žalovanému 888 eur. V zmluve je formou predtlaču uvedené, že finančné prostriedky sú poskytnuté na výkon povolania.

7. Z potvrdenia žalovaného zo dňa 29.8.2017 vyplýva, že žalobkyňa predmetný úver zo dňa 9.3.2009 splatila sumou 888 eur.

8. Z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 28.8.2017 je zrejmé, že žalobkyňa dňa 28.8.2017 predložila združeniu zmluvu o úvere č. 8630610 zo dňa 9.3.2009, po posúdení ktorej ju informovali, že podľa ich názoru je zmluvou bezúročnou a bez poplatkov a taktiež obsahuje neprijateľné podmienky. Bola informovaná, že má právo domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia. Odporučili jej obrátiť sa ohľadom právnych služieb na advokáta, ktorý posúdi právnu stránku veci.

9. Z bodu 13 veta druhá Všeobecných podmienok poskytnutia úveru vyplýva, že tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

10. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

11. V zmysle § 2 písm. a) a b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, t.j. 9.3.2009 (ďalej len ZoSÚ), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

12. Podľa § 4 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

13. Podľa § 4 ods. 2 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä

d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,

h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,

i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok;

platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok,

14. Podľa § 4 ods. 4 ZoSÚ, pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

15. Podľa § 4 ods. 4 ZoSÚ, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

16. Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. 9.3.2009 (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

18. Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

19. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

20. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

21. Podľa § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

22. Podľa § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

23. Podľa § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

24. Podľa § 107 ods. 2 OZ najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

25. Podľa § 563 OZ, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

26. Z ustanovenia § 517 ods. 1, 2 OZ vyplýva, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z..

27. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

28. Podľa § 10c citovaného nariadenia, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.2.2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013.

29. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu a mal tiež za to, že spĺňa aj definíciu spotrebiteľského úveru v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Je nesporným, že žalovaný je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie pôžičiek a úverov nebankovým spôsobom z vlastných zdrojov. Pokiaľ ide o žalobkyňu, mal súd za preukázané, že pri uzatváraní zmluvy konala ako fyzická osoba - nepodnikateľ.

30. Pre posúdenie vzťahu ako vzťahu spotrebiteľského podľa § 52 ods. 4 OZ je bezvýznamné to, že v zmluve je uvedený ako účel poskytnutia finančných prostriedkov „povolanie“. Rozhodujúce je to, či pri uzatváraní a plnení zmluvy dlžník konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ani v prípade, že by bol žalobkyňu ako dlžníkovi skutočne poskytnutý úver za účelom povolania, neznamená to, že nejde o zmluvu spotrebiteľskú, pretože povolenie nie je podnikateľskou činnosťou. Z uvedeného je zrejmé, že aj napriek tomu, že v zmluve je uvedené, že finančné prostriedky sú poskytované na výkon povolania, dlžníkom z tejto zmluvy je spotrebiteľ a uzatvorená zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, čo napokon nerozporoval ani sám žalovaný.

31. Pre posúdenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo potrebné vyhodnotiť úverovú zmluvu podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy. Súd zistil, že táto zmluva nespĺňa náležitosti vyžadované v ustanovení § 4 ods. 2 ZoSÚ, keďže sa v nej absentuje úroková sadzba, RPMN, priemerná RPMN. Takýto úver je preto potrebné považovať v zmysle § 4 ods. 3 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov.

32. Vyššie uvedené závery teda znamenajú, že žalobkyňa mala žalovanému vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 450 eur, a keďže zaplatila 888 eur, na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 438 eur, ktoré je povinný žalobkyňu vydať. Spolu s istinou zaviazal súd žalovaného aj na zaplatenie úroku z omeškania určeného v súlade s § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Súd s ohľadom na zásadu ne ultra petitum priznal žalobcovi úrok z omeškania v požadovanej výške 5 % ročne z prisúdenej sumy v súlade s § 563 Občianskeho zákonníka od 5.10.2017 do zaplatenia.

33. S ohľadom na to, že z povahy námietky premlčania vymedzenej hmotným právom (§ 100 ods. 1 OZ) vyplýva, že ju môže povinný subjekt uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania až do právoplatného skončenia veci, teda i v odvolacom konaní, napriek tomu, že žalovaný takúto námietku v predmetnom konaní nevzniesol, súd považoval za potrebné zaoberať sa prípadným premlčaním nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

34. Súd uvádza, že pri bezdôvodnom obohatení musí súd prihliadnuť v zmysle citovaného § 107 ods. 1 a 2 OZ tak na uplynutie subjektívnej lehoty (dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil), ako aj objektívnej lehoty (tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo).

35. Za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je

prítom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného (porovnaj rozhodnutie NS SR sp. zn. 3 Cdo 145/2004, sp. zn. 1 Cdo 67/2011, R 25/1986).

36. V prípade plnenia bez právneho dôvodu je začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby viazaný na moment, kedy sa oprávnený dozvedel, že právny dôvod na plnenie nebol od začiatku daný. Pre začiatok plynutia 3-ročnej príp. 10-ročnej objektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je rozhodný okamih, kedy bezdôvodné obohatenie skutočne (fakticky) vzniklo. Bezdôvodné obohatenie získaním plnenia bez právneho dôvodu vzniká samotným prijatím plnenia. Vtedy tiež začne plynúť objektívna premlčacia doba (rozhodnutie NS ČR z 14.08.2007, sp. zn. 30 Cdo 2758/2006).

37. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu lehotu tak súd má za to, že žalovaný ako nebankový subjekt dlhodobo poskytujúci úvery (vrátane úverov spotrebiteľských) vo veľkom rozsahu má povinnosť poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Zmluvy o spotrebiteľských úveroch uzatváraných žalovaným (vrátane predmetnej zmluvy o úvere) sú formulované žalovaným ako dodávateľom, a preto žalovaný zodpovedá za ich obsah a za to, aby boli v súlade s kogentnými ustanoveniami právnych predpisov. Povinnosť uvádzať v zmluvách o spotrebiteľských úveroch údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov bola zavedená zákonom č. 258/2001 Z.z. (§ 4 ods. 2 písm. g/) účinným od 01.10.2001, a teda ku dňu uzavretia predmetnej úverovej zmluvy existovala už niekoľko rokov. Za tohto stavu súd hodnotí neuvádzanie tohto povinného údaju zo strany žalovaného ako konanie úmyselné. Taktiež aj bezdôvodné obohatenie získané takýmto postupom hodnotí súd ako bezdôvodné obohatenie úmyselné, na ktoré sa vzťahuje v zmysle § 107 ods. 2 OZ 10-ročná premlčacia lehota, ktorá od uzavretia predmetnej zmluvy (od kedy najskôr mohlo dôjsť k plneniam žalobkyne a tým vznikaniu bezdôvodného obohatenia žalovaného) dňa 9.3.2009 do podania žaloby na súd dňa 27.9.2017 neuplynula. Na podporu tohto záveru súd poukazuje napr. na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 6C/167/2010-112 zo dňa 05.04.2011 týkajúceho sa obdobnej formulárovej zmluvy toho istého žalovaného, v ktorom okresný súd okrem iného konštatoval, že: „Podľa názoru súdu objektívna premlčacia doba je v danom prípade 10-ročná, pretože bezdôvodné obohatenie žalovaného považuje za úmyselné. Ak žalovaný použil nekalú obchodnú prax a neumožnil prostredníctvom RPMN porovnať žalobcovi výhodnosť úveru na trhu oproti iným produktom, ak žalovaný použil neprijateľné podmienky, o ktorých Európska komisia tvrdí, žeby sotva uverila, keby ich niekto bol schopný považovať za platné a ak neodporujú zákonu, tak musia byť neprijateľné. Ak žalovaný použil nekalú prax a neobhájiteľne skryl neprimerane vysokú až úžernú cenu úveru do poplatku, ak žalovaný poskytol úver za 72,9 % protiplnenie a z kauzálneho hľadiska je jedno, či ide o úroky alebo poplatky za úver, ak žalovaný poskytol tak drahé až úžerné úvery žalobcovi opakovane, súd považuje tvrdenie žalovaného, že sa nedopustil úmyselného konania za nepresvedčivé. Opísané praktiky a konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi si ťažko možno predstaviť len v rovine nedbanlivosti. Aj keď by súd pripustil, že žalovaný nechcel dojednať zmluvu so žalobcom, v snahe získať prospech z opísaných okolností, ťažko možno uveriť, že nevedel, čo môže spôsobiť takýmto konaním a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzročený. Najmenej nepriamy úmysel získať majetkový prospech opísanými praktikami je na strane žalovaného zrejmy. Súd neuznal obranu žalovaného, že nárok je premlčaný, keďže objektívna 10-ročná lehota od poskytnutia úveru neuplynula. Vzhľadom na uvedené sa vzniknuté bezdôvodné obohatenie žalovaného považovalo za úmyselné, pri ktorom platila 10-ročná objektívna premlčacia doba.“ Uvedený rozsudok bol potvrdený Krajským súdom v Prešove rozsudkom č.k. 3Co/89/2011-139 zo dňa 08.02.2012, pričom krajský súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie s doplnením, že „takéto dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti žalovaného uvádzať RPMN v zmluvách o úvere sa nedá hodnotiť inak ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu“. Rovnaký záver o úmyselnom bezdôvodnom obohatení prijal Krajský súd v Prešove napr. aj v rozhodnutí sp. zn. 7Co/84/2011, sp. zn. 17Co 94/2017, sp. zn. 3Co 156/2016, sp. zn. 4Co 17/2016, sp. zn. 12Co 46/2017 a iné.

38. Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia žalobkyňa podala aj v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby, pretože o bezdôvodnom obohatení sa dozvedela v auguste 2017 od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa, kedy bola informovaná o skutočnosti, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov a taktiež obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Žalobkyňa predložila súdu o tejto skutočnosti listinný dôkaz, ktorý žalovaný nespochybnil.

39. Žalobkyňa taktiež žiadala určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky uvedenej v bode 13 Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru.

40. Pri žalobe o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky súd neskúma naliehavosť právneho záujmu, keďže ide o osobitný druh žalôb vyplývajúci z právneho predpisu (§ 137 písm. d/ CSP), v danom prípade z § 3 ods. 3 a 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

41. Podľa § 3 ods. 3 citovaného zákona každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

42. Podľa § 3 ods. 5 citovaného zákona proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

43. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

44. Neprijateľné zmluvné podmienky sú demonštratívne uvedené v § 53 ods. 4 OZ a medzi nimi pod písm. t/ je uvedené, že za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa.

45. Podľa prechodného ustanovenia v tejto úprave § 879p ustanoveniami § 53 ods. 4 písm. s/ a t/, § 53 ods.7 a § 614a sa spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred 13.6.2014; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 13.6.2014 sa však posudzujú podľa predpisov účinných do 12.6.2014, ak nie je ustanovené inak.

46. Podľa 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

47. Súd zastáva názor, že sporný poplatok nie je vylúčený zo súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 53 ods. 1 OZ, pretože nepredstavuje hlavný predmet plnenia. Za hlavný predmet plnenia v zmysle európskej judikatúry sa považujú podmienky, ktoré upravujú základné plnenia zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú (napr. rozsudok Caja de Ahorrosy Monte de Piedad de Madrid,EÚ:C:2010:309, bod 34).

48. Druhý prípad vylúčenia súdnej kontroly je nie samotná cena, ale primeranosť ceny na jednej strane a tovaru a služieb na druhej strane ako protiplnenie (napr. rozsudok C-26/13 zo dňa 30.4.2014 vo veci Y. O., M. O. H. proti OTP U. N., bod 54). Podmienky, týkajúce sa protihodnoty, ktorú dlhuje spotrebiteľ veriteľovi alebo ktorá má vplyv na skutočnú cenu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť veriteľovi, teda v zásade nepatria do tejto druhej kategórie podmienok vylučujúcich súdnu kontrolu, s výnimkou otázky, či je výška protihodnoty alebo cena, ktorá je dohodnutá v zmluve primeraná službe veriteľa (rozsudok C-143/13 z 26.2.2015 vo veci Bogdan Matei, Iona OfeliaMatei proti SC Volksbank Romania SA bod 55, 56). Súd v danom prípade neskúmal sporný administratívny poplatok z pohľadu primeranosti jeho výšky, ale skúmal jeho charakter v intenciách posúdenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, teda či spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zo zmluvy ani z VOP pritom nevyplýva, za čo vlastne sa tento poplatok platí, preto absentuje požiadavka jeho určitosti. Spotrebiteľ tak platí za niečo, čo po materiálnej stránke mu nie je dodané. Pri spotrebiteľských úveroch je pritom nevyhnutné, aby dohodnutými poplatkami sa platilo za skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe

sp. zn. AZ17U 192/2010 zo dňa 3.5.2010, v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné: „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene... Preverenie úverovej spoľahlivosti (bonity) a výšky úrokovej miery, ktorými banka odôvodňovala vyrubenie poplatku za spracovanie pri poskytovaní úveru Vrchný krajský súd odmietol a uzavrel, že uvedené činnosti vykonáva banka vo vlastnom ekonomickom záujme minimalizovať nevyhnutnosť vlastných pohľadávok. Spotrebiteľ dôvodne a v dobrej viere očakáva, že banka mu poradenstvo a informácie o poskytnutí úveru poskytne zadarmo. V konečnom dôsledku predstavuje zmluvná podmienka neprijateľné zaťaženie spotrebiteľa, pretože je spotrebiteľovi účtovaný poplatok bez toho, aby banka spotrebiteľovi poskytovala skutočné protiplnenie“. Aj keď súd v tejto veci neprihliada na uvedené rozhodnutie ako na precedens záväzný v tejto veci, stotožňuje sa s touto argumentačnou líniou a s uvedenými dôvodmi. Tak vnútroštátne súdy Nemeckej spolkovéj republiky, ako aj Slovenskej republiky, sú povinné (ako súdy členských štátov EÚ) aplikovať právo EÚ vrátane práva na ochranu spotrebiteľa. V tomto smere súd poukazuje na to, že uvedený záver si osvojil aj Krajský súd v Prešove v rozsudku sp. zn. 18Co 109/2011.

49. Z obsahu úverovej zmluvy je zjavné, že ide o zmluvu formulárovú, do ktorej sú pri jej uzatváraní dopisované údaje vrátane údaje o „príslušnom poplatku“. Výška „príslušného poplatku“, ktorý je podľa Všeobecných podmienok poskytnutia úveru tvorený z 1/3 úrokmí a z 2/3 nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy sa tak evidentne líši v jednotlivých prípadoch a súdu je známe z jeho činnosti, že sa mení v závislosti od výšky istiny úveru. V tomto spore pri úvere 450 eur činil poplatok 438 eur. Poplatok, ktorý má pokryť náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere však nemôže byť ovplyvnený výškou úveru a to vedie k záveru o tom, že žalovaný sa týmto pomerne sofistikovaným spôsobom snažil opticky vyvolať dojem nižšej úrokovej sadzby, aj keď v skutočnosti administratívny poplatok odvíjajúci sa od výšky úveru vo svojej podstate predstavuje úrok. Poplatok 438 eur predstavuje 66 % z úveru. Splatnosť úveru pritom bola dohodnutá jeden rok, to znamená, že v skutočnosti úroková sadzba by predstavovala takmer 98 % p.a., čo by takmer 11 - násobne prevýšilo priemernú úrokovú sadzbu obdobných úverov v bankách, keďže podľa internetovej stránky NBS v marci 2009 pri spotrebiteľskom úvere do 1 roka činila priemerná úroková sadzba 8,59 % p.a. Išlo by nepochybne o dohodu o úrokoch v rozpore s dobrými mravmi, čo by spôsobovalo jej neplatnosť zo zákona s poukazom na § 39 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

50. Spotrebiteľ by teda mal platiť administratívny poplatok za dodané skutočné plnenie, musí byť preto predmet administratívneho poplatku určitý a musí byť v primeranej výške. Ak tieto atribúty nie sú splnené, spôsobuje to značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

51. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Žalobkyňa bola úspešná v celom rozsahu, a preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.